

Kolmitasoinen tuki Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksessa

Opetushallitus, kuntapuheenvuoro 8.3. ja 15.3.2022

Mirva Ritari, varhaiskasvatuspäällikkö

Lempäälän varhaiskasvatuksen visio
"Autamme jokaista lasta kiipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa."

Ota seurantaan!

 [facebook](#) Lempäälän kunnan varhaiskasvatuspalvelut

 [Instagram](#) @varhaiskasvatus_lempaala

L
M
P
Ä
Ä
L
Ä
KUNTA
JOKA
SANOO
KYLÄ!

Varhaiskasvatuksen tehtäväalue lukuina 1.1.2022-

Osa-alue	Määrä	Muita huomioita
Lapsia varhaiskasvatuksessa	n.1250	Kunnallinen n. 1000
Tehostetun ja erityisen tuen lapset	7,2% (90 lasta) kokonaislapsimäärästä	
Henkilöstö	n. 267	
Kokonaisvuosibudjetti	n. 16 000 000 milj. €	Sisäiset- ja ulkoiset menoerät
Kunnalliset päiväkodit	16	
Kunnalliset perhepäivähoitajat	7	Joista 1 parihoitokoti
Yksityiset päiväkodit (palveluseteli)	4	
Yksityiset perhepäivähoitajat	8	
Yksityiset ryhmäperhepäiväkodit	4	

- ✓ Varhaiskasvatuksen erityisopettajia 7kpl, heille jaettu yllä olevasta kokonaisuudesta alueet.
- ✓ Varhaiskasvatuksen perheohjaajia 1kpl, hänellä vastuullaan koko kunnallinen varhaiskasvatus.

Kolmitasoinen tuki Lempäälän varhaiskasvatuksessa

- Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmitasoinen tuen malli, joka käyttöön otettiin 1.8.2018.
- Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksessa toteutuu tällä hetkellä rakenteellisesti inklusiivinen varhaiskasvatus.
- Kolmitasoinen tuen malli vahvistaa lapsen oikeutta saada tukea oikea-aikaisesti, oikean vahvuutensa ja joustavasti tarvittavan ajan.
- Tuki muuttuu lapsen tuen tarpeiden mukaisesti. Lapsi saa tukea niin kauan ja niin vahvana kuin se on tarpeen.
- Olennaiset erot tuen tasoilla liittyvät yksilöllisyyden, erityispedagogisen osaamisen, tuen voimakkuuden ja monialaisen yhteistyön kasvamiseen samalla, kun tuen tarve lisääntyy ja tuen tasoilla nousee ylemmäksi.
- Rakenteellisina tukimuotoina on käytössä ryhmäavustajan työpanos ryhmään tai vaihtoehtoisesti rakenteelliset kertoimet tukea tarvitsevilla lapsilla.
 - Alle 3-vuotias lapsi, 1,75 laskennallista hoitopaikkaa
 - Tehostetun tuen piirissä oleva lapsi, **lisäkerroin 1,5 eli yhteensä 2,25** laskennallista hoitopaikkaa
 - Erityisen tuen piirissä oleva lapsi, **lisäkerroin 1,75 eli yhteensä 3,5** laskennallista hoitopaikkaa
 - Yli 3-vuotias lapsi, 1 laskennallinen hoitopaikka
 - Tehostetun tuen piirissä oleva lapsi, **lisäkerroin 0,5 eli yhteensä 1,5** laskennallista hoitopaikkaa
 - Erityisen tuen piirissä oleva lapsi, **lisäkerroin 1 eli yhteensä 2** laskennallista hoitopaikkaa
- Lempäälässä tehdään jo hallintopäätös erityisestä tuesta.

Kolmitasoinen tuki Lempäälän varhaiskasvatuksessa

Yleinen tuki

Kaikki varhaiskasvatuksen lapset ovat yleisen tuen piirissä, yleinen tuki muodostuu laadukkaasta aikuisten toteuttamasta arjen pedagogiikasta, joka huomioi lastentarpeet opetuksen, kasvatuksen ja hoidon näkökulmasta. Kaikki lapset tarvitsevat kasvunsa ja kehityksensä avuksi aikuisen tukea. Mahdollisia haasteita ennaltaehkäistään pedagogisilla järjestelyillä ja erilaisilla työtapoilla, joita ovat mm. suunnitelmallinen toiminnan eriyttäminen, ryhmien joustava muuntelu, oppimisympäristön muokkaus ja selkeä päiväjärjestys sekä päivittäisten toimintojen rytmittäminen.

Tehostettu tuki

Lapsi on tehostetun tuen piirissä, kun hän tarvitsee **enemmän ja säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tuen muotoja** toisiaan täydentävinä. Aikuiset miettivät työskentelytapojaan ja oppimisympäristöjen muuntelua tehdään lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Pedagogisia järjestelyjä ovat mm. varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultoiva tai jaksottainen tuki sekä tarvittaessa lapsikohtainen ohjaaminen. Apuna voidaan käyttää myös tulkkaus- ja avustamispalveluita, erityisiä apuvälineitä sekä tieto- ja viestintäteknologiaa. Viittomien ja kuvien käyttö tai muu kielen ja kommunikointitukeminen ovat myös pedagogisia järjestelyitä. Rakenteellisia tukitoimia ovat esim. ryhmän lapsimäärän pienentäminen sekä henkilöstön mitoitukseen tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut. Hyvinvointia tukevia muita järjestelyjä voi olla sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden antama ohjaus ja konsultaatio.

Eriytynen tuki

Eriytynen tuki on **kokoaikaista, jatkuvaa ja yksilöllistä**. Tuki on suunnitelmallista, pitkäjänteistä, intensiivistä ja yksilöllistä. Tämä edellyttää työtapojen ja oppimisympäristön muuntelua ja pedagogisia, rakenteellisia ja hyvinvointia tukevia järjestelyjä. Eriytynen tuki edellyttää tiivistä yhteistyötä huoltajien ja yhteistyötahojen, esim. sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa. Lapset joilla on pidennetty oppivelvollisuus, ovat erityisen tuen piirissä.

Kolmitasoinen tuki Lempäälän varhaiskasvatuksessa

- Lempäälässä kasvun ja oppimisen tuki on osa varhaiskasvatusta.
- Yhdenvertaisuuden periaatetta noudattaen kaikille lapsille tarjotaan tukea ja osallistumisen mahdollisuus lapsen tarpeiden mukaisesti.
- Tuki nähdään jatkuvana prosessina, jossa tukitoimet aloitetaan heti tarpeen ilmaantuessa. Tuki suunnitellaan yhteistyössä eri toimijoiden kesken ja sitä arvioidaan koko varhaiskasvatuksen ajan.
 - Tuen vaikuttavuutta arvioidaan arjessa havaintoihin perustuen
 - Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjattuja henkilöstön pedagogiselle toiminnalle asetettuja tavoitteita tarkistetaan ainakin syksyllä ja keväällä

Vuorohoito, perhepäivähoito ja yksityinen varhaiskasvatus

- Lapsella on oikeus tarvitsemaansa tukeen ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluihin kaikessa varhaiskasvatuksessa, riippumatta siitä, onko hän päiväkodissa vai perhepäivähoidossa.
- Vuorohoidossa tuki turvataan lapselle samaan tapaan, kuin muissakin yksiköissä.
 - Varhaiskasvatuksen opettajat työskentelevät vuorohoitoyksikössä klo 19:00 saakka illalla.
 - Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on vuorohoitoyksikössä läsnä viikoittain.
- Lapsen tarvitsema tuki tuodaan lähipalveluperiaatteen mukaisesti sinne, missä lapsi on.
- **Kuntatason koordinoinnilla** varmistetaan tuen tasa-arvoinen toteutuminen koko kunnan alueella ja yksityisellä palvelun tuottajalla on käytössään varhaiskasvatuksen erityisopettajan konsultaatio sekä osaamisen vahvistamiseen liittyvät kunnan sisäisesti järjestämät koulutukset.

Lakimuutoksen myötä kehitettävää

- Hallintopäätösten pohjat sisällöllisesti vastaamaan lain vaatimuksia
- Päätöksentekoprosessi
 - Kuka jatkossa valmistelee tehostetun ja erityisen tuen päätökset ja kuka päättää – päätöksiä tulee jatkossa huomattavan paljon lisää
- Yhteisen käsityksen muodostaminen Tampereen kaupunkiseudulla, mitä on yleinen tuki
- Tarvitaan koulutusta henkilöstölle tuen tasoista ja inklusiio -käsitteestä
- Tarvitaan paljon keskustelua kunnassa, mitä tarkoittaa, että inklusiivisuus on tuen arvoperustana ja järjestämisen periaatteena
- Nivelvaiheen jatkokehittäminen esi- ja perusopetukseen
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtävänkuvien selkiinnyttäminen

